

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2013

DANE JEDNOSTKI

Nazwa: Towarzystwo Przyrodnicze ALAUDA Adres siedziby: ul.

Hallera 35, lok. 2, 87-100 Toruń Data wpisu w Krajowym

Rejestrze Sądowym: 11 marca 2011 r. KRS: 0000380495

Regon:340884151

Dane dotyczące członków zarządu:

Goliasz Paweł	- Prezes Zarządu
Płachocki Dariusz	- Wiceprezes Zarządu
Skowroński Marek	- Skarbnik
Doboszewski Przemysław	- Członek Zarządu

OKREŚLENIE CELÓW STATUTOWYCH

TP ALAUDA zabiega o ochronę i odtwarzanie środowiska naturalnego, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania bioróżnorodności, aktywizuje postawy proekologiczne społeczeństwa, działa na rzecz rozwoju lokalnej kultury i turystyki ekologicznej oraz wspiera działania zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ Z PODANIEM REALIZACJI CELÓW STATUTOWYCH, A TAKŻE OPIS GŁÓWNYCH ZDARZEŃ PRAWNYCH O SKUTKACH FINANSOWYCH:

ZGODNIE ZE STATUTEM TOWARZYSTWO REALIZUJE SWOJE CELE ZA POMOCĄ:

1. Opracowywania oraz wdrażania projektów związanych z ochroną siedlisk i gatunków, ze szczególnym uwzględnieniem zasad zachowania bioróżnorodności.
2. Wspierania oraz prowadzenia badań mających na celu poznanie zasobów przyrodniczych oraz aktywną ich ochronę.
3. Działań ograniczających negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze.
4. Współpracy w typowaniu i opiniowaniu terenów szczególnie wartościowych przyrodniczo oraz podejmowaniu kroków dla zapewnienia ich należytej ochrony, dążenia do integracji problematyki ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego wg zasad zrównoważonego rozwoju.
5. Podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez rozwój edukacji przyrodniczej.
6. Inicjowania, wspierania i organizacji przyjaznych środowisku zachowań i działań proekologicznych.
7. Współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się działalnością proekologiczną oraz tworzenia platformy współpracy z nimi na płaszczyźnie międzynarodowej, krajowej lub regionalnej.
8. Integracji społeczeństwa wokół zagadnień z zakresu ochrony przyrody.

9. Organizacji turystyki promującej walory przyrodnicze regionu, województwa i kraju.
10. Organizacji szkoleń, kolokwii, konferencji, paneli, seminariów o zasięgu lokalnym, krajowym lub międzynarodowym.
11. Wydawania publikacji służących realizacji celów statutowych Towarzystwa.

W ROKU 2013 TOWARZYSTWO PRZYRODNICZE ALAUDA PODJĘŁO NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

1. Kontynuowano realizację projektu pn. „Ochrona ptaków w rezerwach i na obszarze Natura 2000 w woj. kujawsko - pomorskim” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Umowa podpisana została 4 grudnia 2012 r. z Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych. W ramach projektu w 2013 r. realizowano m.in. następujące działania:
  - a. Wykupiono grunty położone w miejscowości Krzewent, gm. Kowal. Działki te są częścią dużego kompleksu wilgotnych łąk i graniczą z rezerwatem przyrody Jezioro Rakutowskie.
  - b. W obszarze Natura 2000 Błota Rakutowskie, na wykupionych wcześniej gruntach, usunięto drzewa wraz z systemem korzeniowym, aby stworzyć dogodne warunki do gniazdowania i żerowania ptaków preferujących siedliska łąkowe.
  - c. Na terenie rezerwatu Bagno Głusza wykaszano łąki z niepożądanym ostrożeniem polnym, aby odtworzyć i utrzymać właściwą powierzchnię siedlisk wykorzystywanych przez wodno-błotne gatunki ptaków.
  - d. Na obu ww. obszarach prowadzono monitoring ornitologiczny, a także monitoring inwazyjnych gatunków ssaków drapieżnych.
  - e. Odławiano obce drapieżniki (m.in. norkę amerykańską).
  - f. Rozpoczęto badania geologiczne, mikroklimatyczne, hydrologiczne i hydrochemiczne rezerwatów przyrody i obszaru Natura 2000.
  - g. W wyznaczonych miejscach na terenie rezerwatów Bagno Głusza i Jezioro Rakutowskie zwodowano po 10 szt. platform - miejsc lęgowych dla rybitw.
2. Prowadzono projekt „Inwentaryzacja stanowisk żółwia błotnego *Emys orbicularis* na terenie gminy Rypin, w miejscowości Kowalki, Sikory,„ dofinansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, w ramach którego wykonano następujące działania:
  - a. Prowadzono monitoring poprzez obserwacje oraz przy pomocy pułapek żywołownych stanowisk potencjalnych żółwi błotnych celem wykrycia osobników tego gatunku.
  - b. Wykonano badania ankietowe mieszkańców Kowalek i Sikor.
  - c. Oceniono stan zachowania siedliska żółwia błotnego - stopień zarośnięcia zbiornika wodnego, jego zacienienie, zasobność w pokarm.
3. Inwentaryzowano ptaki Torunia w ramach projektu „Atlas Ptaków Lęgowych Torunia”. W 2013 r. wykonano część badań na fragmencie obszaru miasta.
4. Prowadzono monitoring ptaków zimujących na Wiśle przy współpracy Sekcji Ornitologicznej Koła Naukowego Biologów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Akcja jest kontynuacją liczenia wykonywanego do tej pory przez Sekcję Ornitologiczną SKNB UMK wzdłuż rzeki pomiędzy Bydgoszczą a Włocławkiem.
5. W dniu 22.04.2013 zamontowano skrzynki lęgowe dla jerzyków na budynku Hotelu Asystenckiego nr 2 Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Akcję dofinansował Klub Przyrodników w ramach Minikonkursu na Mikroprojekty
6. Złożono projekty:
  - a. wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Operacyjnego PL02 „Ochrona Różnorodności Biologicznej i Ekosystemów” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 o

- dofinansowanie projektu pn. „Ptasie wyspy - czynna ochrona ptaków siewkowych (*charadriiformes*) w najważniejszych ostojach gatunków" na kwotę 1 835 382,00 zł.;
- b. wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu priorytetowego nr 6.1 „Ochrona przyrody Ochrona przyrody i krajobrazu." o dofinansowanie projektu pn. „Na tropie żółwia - monitoring populacji żółwia błotnego *Emys orbicularis* oraz ocena stanu zachowania siedlisk gatunku w województwie kujawsko-pomorskim" na kwotę 1 078 828,00 zł.;
  - c. wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu o dofinansowanie projektu pn. „Czynna ochrona czterech gatunków sów na wybranych obszarach w województwie kujawsko - pomorskim" na kwotę 121 650,00 zł.;
  - d. wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu o dofinansowanie projektu pn. „Wykonanie inwentaryzacji florystycznej i faunistycznej najcenniejszych fragmentów doliny dolnej Wisły wraz z opracowaniem kompleksowej dokumentacji zawierającej koncepcję ich ochrony oraz propozycje działań ochronnych" na kwotę 164 450,00 zł.;
  - e. wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu o dofinansowanie wkładu własnego projektu pn. „Na tropie żółwia - monitoring populacji żółwia błotnego *Emys orbicularis* w województwie kujawsko - pomorskim." na kwotę 107 883,00 zł.;
7. Użytki ekologiczne:
- a. prowadzono monitoring lokalizacji potencjalnych użytków ekologicznych w miejscowości Gostkowo, gmina Łysomice i w miejscowości Kopanino, gmina Lubicz,
  - b. dokonano rozpoznania terenowego i zaplanowano prace związane z powołaniem nowych użytków ekologicznych na pojezierzu krajeńskim.
8. Realizowano działania edukacyjne:
- a. Prowadzono stronę internetową Towarzystwa Przyrodniczego Alauda i promowano rodzimą przyrodę poprzez artykuły edukacyjne.
  - b. Prowadzono stronę internetową projektu „Ochrona ptaków w rezerwatach i na obszarze Natura 2000 w woj. kujawsko - pomorskim"
  - c. Przeprowadzono pogadankę "Ptaki w mieście" w Areszcie Śledczym w Toruniu w dn. 10.05.2013.
  - d. Wygłoszono prelekcję w dn. 06.06.2013 na spotkaniu dla nauczycieli biologii i przyrody szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli) z tematem "Toruń miastem ptaków".
  - e. Zorganizowano stoisko w ramach „Śniadania na Trawie" (Święto Województwa Kujawsko - Pomorskiego) w dn. 08.06.2013, gdzie prowadzono warsztat do samodzielnego montażu budek dla ptaków oraz konkurs ornitologiczny, koordynowano grę miejską i wykonywano maski ptaków.
  - f. Zorganizowano i poprowadzono w Toruniu w dn. 24.08.2013 wycieczkę ornitologiczno-chiropterologiczną dla uczestników polsko-francuskiej wymiany "From forest to the city"
  - g. Przedstawiono referat na konferencji Ligi Ochrony Przyrody w Toruniu „85 lat Ligi Ochrony Przyrody. Wyzwania na przyszłość" (05.10.2013) pt. "Toruń miastem ptaków".
  - h. Przeprowadzono 12.10.2013 wycieczkę ornitologiczną na obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego w ramach projektu koordynowanego przez Pracownię Zrównoważonego Rozwoju „Pociąg do Natury".
9. Gromadzono i analizowano archiwalne dane przyrodnicze.

10. Realizowane projekty i otrzymane dotacje:

Nazwa projektu	nr umowy	Okres	Kwota dotacji	Dotujący
Ochrona ptaków w rezerwach i na obszarze Natura 2000 w woj. kujawsko - pomorskim	62456/2013 POIS.05.01.00-00-362/12	2012-1014	3 061 100,32 zł	NFOŚiGW
Inwentaryzacja stanowisk żółwia błotnego <i>Emys orbicularis</i> na terenie gminy Rypin, w miejscowości Kowalki, Sikory.	D13391	2013	17 000,00 zł	WFOŚiGW